

Piripaihiyaap+ Ut+ip+ho K+imand+ Piripaihiyaap+ Ut+ip+mandap+ Nes+ip+hande

Por+ho Rom+handa kon+hi napw+at+ bindata ut+ip+ho k+imo j+ip+at+piyahore 62 A.D. hura. Is+hiya g+wunyaahohiy+hiya Piripaihanda bimohiy+hiya p+w+ha wiwa kw+tun+w+haiwa kan+haun+ kandap+ Por+ho ut+ip+ho k+imo j+ip+at+piyahore. Iyat+ am+ Piripaihiya naw+ho Por+hoai and+ti+w+itand+ho nunyauh+ am+ kandap+imaaw+ gaare undat+ho ut+ip+ho j+ip+at+piyat+ nusoasataise. Siyat+ Por+ho tit+hi ut+ip+ho j+ip+at+piyat+ nusoasataise.

Piripaihiyaap+ P+w+ha Nap+masataise

Por+ho is+hiyai ip+rete gaahure undis+ha (1:1-11)

Por+hoai nasisoaari+ nusoaipas+waiwa amb+ip+at+ yaawat+ am+ naan+hand+ kon+hi nep+ notaise. Saih+ am+ K+iraisiho kon+hi and+ti+w+ip+ notaise. Aih+ am+ sandaah+ Por+ho maarit+and+handisat+ kon+hi bimaam+ naind+handap+ha (1:12-30)

K+iraisiho kaip+at+amatiyaat+ tit+hi k+ireti nyah+ nahatiyaan+ amb+ip+at+ yaas+haiwa nait+haawo tis+ha (2:1-30)

Por+ho is+hiyai p+w+ha neh+ha as+wa kat+wun+johiy+hiyaam+ p+w+ha ati+w+ namep+se undis+ha (3:1-21)

Por+ho is+hiyai saiw+ saiw+ kaiw+se undat+ kom+ p+w+ha osasep+haas+ha (4:1-23)

1 Nini Porihoninithi Timotehotih maisahu-
raanji Jisasi Kiraasihomi otipipatihuraanji
utipihoko kimo jipatihiyaha sahi Autaahaatihomi
isihiyaati Jisasi Kiraasihoisawi maasi
timaamaitohiyhiyaati aunahipati awaipati
(taunihandhi) Piripaihanda bimohiyhiyaatapuni
ami isihiya Kiraasihopji gwunyaahohiyhiyai
iwinjatohiyhiyaapunji ami otipipatihyaatapuni
nusoasahaayo.

2 Autaahaatihoko nyami Apihouni ami Awaisihoko
Jisasi Kiraasihouni sangi sami maarihoko nepi na-
pisaatisamapi gaahati kasimi jatatamanitaise.

*Porihoko Autaahaatihoi Kinyi Gaahone Gaare
Undataase*

3 Nini nahateweti sapi gwinyaataahura ga-
punditi Autaahaatihoi kinyi gaahone gaare un-
dataato, ami sahi gaahaiwa kiyohiwaiwaapo.

4 Aindi ami nini waati asakaindi maarititi sapi
pihindisi nisi gaapipati nahatewaatihini nahateweti
Autaahaatihoi piwaunditi gaapundataayo.

5 Nini saindi maarititi Autaahaatihoi kinyi
gaahone gaare undotimandi apaapimahe,
ami sahi Piripaihiyaati Autaahaatihomi
isihiyaati Autaahaatihomi piwaha gaaha
wanaha Jisaasihopaha ausaati ishiyai
kaunditandhandapi sahi nawihoko naninyawaji
anditinipi ningisawaji maasi timaamaitauhe.
Saiwaji wuwani piwaha gaaha wanaha
Jisaasihopaha namasawaji atiwaji kopji gwunyaapaji
kaimi napiwaji wani kimuraatindhandape.

6 Aindi ami nini saindi gwinyaataate, kiya
gaahati kiyohitimandi sandi Autaahaatihoko

kiyaam+hetapi gaahaiwa taati kiyataise. Siyati ko kaindimandi kiyai neti komi gwinyaati maaritirihiretemataise. Siyati Autaahaatiho kiyaisi konihi kawimi noti noti asisiha Jisaasiho japihi nasonihuraatitande, ndi gwinyaataayo.

⁷ Iyataati ami sahi kiyohitmandapi nga titihe, ndi gwinyaataayo. Autaahaatiho ningisi gaahati kanisati, ami komi otipipati kimati komi piwiha awusaitandhati nanimih kiyataayo. Kiyonhi ami sangisangi nahatiyaati maasi ningisawi timaamaitaati kiyahaawi sangisi nisi maarho apipaahi aungwohandi nasanyati nisi maarho samheti ahondaise. Nini napw+tohipipih napw+ititi bimaati ami awaisaw+hiya nini kiyohit+handapi gaatiwi nanimaapi nanisen+hauhi wihoan+ha kaundataayo. Nini piwiha titihi akaaha ausaahon+handi kandi kiya piwiha Autaahaatihomi mi+maipaimbi asireti ausaapaise, ndiw+ piwiha nepi nisihetep+n+mawaayopo. Aih+ nini akaaha titihi ausaataayo, unditi kiyaisi nunjati titihi kaundataayo, kiya Autaahaatihomi piwiha akaahe titaatiwo. Saiwa siyonhi sahi ningisaw+tot+handapi maaritataayo.

⁸ Autaahaatiho aimi mmose, nini napiti sangi jasondandi pih+ndi gwinyaahon+ho, ami nini sangi Jisaasiho maarho nasamipatamataindi nisi maarho nasanyataayono.

⁹ Aindi ami nini nisi gaapipati kimati sapi gaapunditi Autaahaatihoai sapi piwaundataayo. Sahi Piripaihiyaati isihiyai maarho nunyohit+handi samheti waati anyaat+ tisaitati noaipaitando. Iyonhi ami sahi gaahandi

gwinyaitaatiwihandi pihitiwi nepi, ami sami amitiha sahi isihiyai maariho nunyohitihandapi biyati nga jainjapwaatamaitando.

¹⁰ Aiwami sahi baiwi nepi mmoniwimaipihapa namapi ami nehi apipaahi gaahapa, ami titihitamasipipaahih nepi ami kapa japepiliririw kawi bimitaatwo. Ami sahi saiwi kaiwi bimaami nuwi asitha Kiraisiho isihiya kopu gwunyaahohiyihiyai neti kiya otipipati kopu kawisohipati tipitapaati usonati katapi wihoanhandi nawihomatiyati nunyonihura wapa maipihapaapi piwaha owehiyaati apipaahi ainahiyihiyaatititaatiwo.

¹¹ Ami sahi saiwi Kiraisiho neti anditisiwati jatatananati Autaahaatihomi titihi gaahaiwa sangi samiheti kasiwaiwaami nandapa akipipa noaipati samiheti tisaitati ahotitando. Siyati titihi gaahaiwa tisaitati samiheti ahotanihi, ami kaiwa titihaiwa ami gaahaiwa kiyohiwaiwa noaipati, ami kaiwetapi sahi Autaahaatihoi ambipati awaipati nunyawu koai nepi mepi aatahemwaitaatiwo.

Porihonapwinjithanda Isihiya Taahiyihiya Autaahaatihomi Piwaha Atisawaayopo

¹² Nisi naisihyaati nisataiwu Kiraisihopu gwunyaahohiyihyaate, ninu sangisi nasesipati neti gisunyaati sandi kasatitandiyo. Ningu isihiya nepi winirapi nanipuhauhi kimbih Romihanda napwitihi bindataayo. Ami kimandi napwitetimandi isihiya Autaahaatihomi piwaha atitaatiwu nisaputataamaise. Owetise. Autaahaatihomi piwaha gaaha waniha isihiya taahiyihiya aunahipati taahiwaiwaara

taawî atiwi newaayopo. Nepî kaapî taawî gwînyaawaayopo.

13 Aihî amî isîhiya tunnîwî yahwînohiyîhiya awaisîho Sisaahomî anîtitîhî masaataatî jatohiyîhiyaunî, amî isîhiya usa kîmbîhiya nahatiyaunî nîni napwîtotîmandamî tanyaahaapî mmonîhopo. Amî nîni Kîraisihopî gîwunyaatî komî otîpîpatîhonînîndî amî komî otîpîpatî kawisonîhî kandapîndîwî nîngî nepî nanîpuhauho.

14 Iyauhî amî naisîhiya taahiyîhiya nisataiwî Kîraisihopî gîwunyaahohiyîhiya nîni napwîtotîmandapî gwînyaawaawî kiya watîpîtîwî Awaisîhopî gîwunyaapî, amî kiya wîndî yamaiwî amî watîpîhiya bitotawa Autaahaatîhomî pîwîha Kîraisihopîha isîhiyai kaundawaatopo.

15 Iyataatî amî sandîhî akîte, isîhiya usa nisapî apowihî amî kiya nisapî itîhapîpa mandîtîhîrisawî Kîraisihomî pîwîha ausaawaayopo, amî Autaahaatîhomî isîhiya Kîraisihopî gîwunyaahohiyîhiyai nepî iwîrîwitaatîwo. Usa siyauhîhandî kandî amî usaahî maarîho gaahoaisawî Kîraisihomî pîwîha tîtîhî gaahîretî isîhiyai iwîtatamanîtaatîwî gwînyaapî ausaawaayopo.

16 Amî siya siyohiyîhiya Kîraisihoaisunî amî nîngisunî kiyaamî maarîho naninyawî amî pîwîha wanîha gaahaapî maarîwîmawaawe. Aiwî nîni napwîtotîmandî pîwîha gaaha wanîhai netî andîtîwiwîtandî andîtitîtî bitohohîtîhandapîtîhî kiya mmonawaawî amî pîwîha ausaawaayopo.

17 Iyauhi usa aimi jhi katohiyihiya siya maarho titihimetahoaisawi kiya sawana ambipati awaipati nepi noaipapi awaisawihyaatitaatiwuni, ami ningi nini napwiti bimohipipihi daahi nepi iwiriniwi yaasihandi waati nanimitaatiwi piwaha ausaawaayopo.

18 Ami kiya siyauhhandi kandi nini kandapi windi pihindi gumunyaaho. Ami kiya tanyaaha gaahaapo, ami tanyaaha maiphaapi ausaawaawisangi nini gwinyaata sandi awaindihandimaahe. Ami kiya piwaha Kiraisihopaha ausaawaayopo. Isi ami nini sandapi wanisangi maarititi ami ipoti ipotisangi koninhi maaritimi nuto.

19 Ami nini koninhi maaritimi nuto. Ami sahi nisapi taawi gaapundiwi Autaahaatihoi piwaundauhi ami Kiraisihomi Itipho Gaaho ningi taati anditiniwati nitatamanataiso. Isi ami kimaiwa ningi naanjanisati yaasamaiwa nini taati neti bimohiwimaiwaatihapi nenimati Autaahaatihoi nuwanoaasonihi nini noaipaito.

20 Nini nisi maarho nahatoaisati watipindi saindi gwinyaataayo, nini wapa sehimwaati kamaindi, ami Kiraisihoi komi maarho yaawhandi windi namumwito, nisapi ko windi maarimitihando. Iyonihi ami kapetapi ningi manyihandi nini windi namaitando. Ami nini nasisoaaruni ami wani kimura kurauni ishiya usaapi windi yamaindi watipindi piwaha katito. Ami saindi kiyataati nini asohonini bindataatisangi, ami nini napotaatisangi Kiraisihoi ambipati awaipati numwisanihi

ami komi ambipati ishiya nepi autaahi isiwatitaatiwo.

²¹ Ami nini sandi apaapimaato, nini asohonini komi otipipati kawindi ami aimi nehini Kiraisihopaahaindihoninisi aimi apipaahi komihoninindi koaisatindaayo. Isi ami ningi ishiya niwisaihi napotaatisangi aimi koaisatindaayo, ami nini ambipati awaipati taati koai nunyataayo. Aindi gaahandi asitimandi neti nehini nanihaindini naanati yaasiwaiwa owetihini Kiraisihoaisati yamihapataatihini aimi bindataayo.

²² Ami nini nisi ambipatisati asohonini bindataataahi, ami nini Awaisihomi otipipati kawito. Ami nini windi moho napwitando e asohonini bimitando ndo.

²³ Sandapi nini yatiwi gwinyaataayo. Nini wani kimandi bimohitimandi namasi Kiraisihoenda naindini koaisati bimitandini maaritataayo. Ami ningi gaanimatitaise.

²⁴ Sandi nini ngandaahandi kandi ami nini sangisati kimaapi otihini utari bindataati sangi neti jatatamaniti, ami anditisaiwitandini sandi apipaahi awaindini gaare.

²⁵ Ami ningi sandapi ginunyaatati ninjapwainjihini, ami nini sangisati daahi bindataati jatatamaniti anditisaianihini, ami kandapi sahi sami Kiraisihopi gwunyaahohitihandapi maarititaatiwi nini mmoniti gwinyaataayo.

²⁶ Isi ami nini jahira sangisenda napsanini, ami sahi maaritwi Kiraisihomi ambipati niwimaitaapo, ami ko nyangi kanyiwaiwaapo.

²⁷ Ami apipaahi awaindihandini sahi

kaitaat+iw+handi siyate: Sahi Kiraisihomi piw+ha gaaha wan+ha kasatauhi atiw+ nehoh+i+h+ret+i wapa kaiwi, ami daiwi bitosaw+se. Ami sahi saisaihi n+ni napiti sangi jasoto e ami w+ndi napiti masisonataatisangi sahi maar+ho naasoh+an+hi utaaho nehi naasomataiwi daiwi bitohopo tisaihi n+ni atitando. Aiw+ sahi piw+ha gaaha wan+haapi gw+nyaahoh+i+handi sami tiworisa nepi tisaip+nd+taawi jat+taatiwo.

²⁸ Aiw+ tiworisa sangi tisaip+ndohiy+hiyai nemapi sahi kiyaapi w+ndi yamaiwi and+tit+iwi maar+ho naasoaisawi nga bitoaitaatiwo. Siyawaawi sati siwipati nepi kiyai sahi nunj+taatiwi, ami kiyai Autaahaatiho nemati ami sangi ko japihi nasamaitand+handapi siyati nanyamaitand+hiyaane und+iwo.

²⁹ Ami sahi Kiraisihopi giwunyaitaatiwaah+hi Autaahaatiho sangi nasam+hanataamaise. Sahi kope yaas+haiwa naitaatiwi maawi ko sangi nasam+hanataise. Ami sikauraahi sahi Kiraisihoai amb+pati awaipati nunyaw+ niwimaitaatiwo.

³⁰ Nihi sangisati bimohura naan+ati yaas+haiwa w+ra anis+hi sahi mmon+iw+hiyaate. Aiw+ ami wani naan+ati yaas+haiwa taati w+ra anis+hi nihi nepi niyoh+iw+maiwaapi sahi aim+ atisawaayopo. Aiw+ ami sahi sawanaat+i+sangi sikiyahaiwa tiwati w+ra asis+hi taawi newaayopo.

2

Kiraisiho Ipatisanati Neti Kaimumwaanji Sahi Japi Kaitaatiwe

1 Kiraisiho sangisi anditisiawati ami komi maariho nasamindihandi sangi neti nasipipaisihi sami maariho biyati wisaitataise. Autaahaatihomi Itipihoho Gaaho Kiraisihomiheti bimisiho sangi neti tisamaamaisihi ami sahi wonji waaji ami wowaatapi sami maariho gaaho gwinyaapi gaahati kainiwi mmotinawaayopo.

2 Sahi timaamaitiwi maariho naasohi utaaho nehi naasomataiwi gwinyaapiise. Aiwi sahi ususaati wonji waaji wowaati maariho nunyawu naminiwi napaisaati bimaawise. Sahi sandi saisaihi nini sapi apipaahi nga maarititimito.

3 Kinyi wapa kiyapaahapa nehi kinyi kiwahonyapaahihhi gwinyaapi, ami usaapi manditipaimbi ami kiwahonji nimaatipihireti wihidi kamaime. Kinyi yatihhi ipatisanipi isihiya usa aimi awaisawhiyaimatiwi bimohiyihiyामी yatihhi otitihhi pinumbwi kiyai kinyi niwimaapi autaahiwipe.

4 Aimbhi ami kinyi ikipipa kinyi kiwahonyihapaahihhi itatamanipi minjatipi ami usaamihapai maawi nepi iwitatamanipi kiya itatamaniniwi bimitaatiwihandapi kinyi iwinjatime.

Kiraisiho Ipatisainjihhi Autaahaatho Koai Nuwimaataise

5 Sahi gwinyaahohitihandi ami sami dahopa piwihaha ami wapa kaiwi daiwi bitohohirihireti Kiraisi Jisaasiho kaipatamataiwi kaiwise.

6 Kiraisiho yapipataapihi sangi nasati yamihapataatihhi bimisura nahataapaatihhi

*Sahî Gaahaiwa Kiyohiwaiwa Sisîhaamatiyatî
Isîhiyai nîwusaatane*

¹² Isî amî nisî naisîhiyaatî nisataiwî Kîraisihopî gîwunyaahohiyîhiyaate, nînî jîhura napîtî sangisatî bimohura sahî nasisoaarî napaitîwî Autaahaatîhoai atîwiwîhiyaate. Isî amî wanî kîmura nînî sangisatî maasî wîndî bimimaatî kaanîhî wapîhî bimohurîmuraisangi sîkaiwî Autaahaatîhoai atîwiwîse. Sangî Autaahaatîho ko maaritatî gwînyaasîrîhîretî japepîhîrîtaatîwî japîhî aimî nasamaasîhiyaatisî sahî kopî yaiwî itipî apîpaahî ipotîhandî koaisawî asîtimatîwî bimîtaatîwî japîhî kiyaatangisînîhî nasamaitandîhandapî andîtatî napamapî otîpîpatî kaimî nuwîse.

¹³ Amî sandîhî Autaahaatîho sawaho samîhetî otîpîpatî kiyataise, amî sangî netî andîtisaiwatî gisunyaahonîhî amî sahî ko maaritatî gwînyaasîpîpa japepîhîrîwî kaitaatîwî amî sangisangi apîpaahî maaritîwîmapî kapaahîhî mmonîpinjawî kaiwî japepîhîrîtaatîwo.

¹⁴ Sahî samî itîhînnîwî naumwaarinîhohîpîpa nînaaha namamapî nahataapa nehî gaahîretî kaiwîse.

¹⁵ Sahî saisaihî amî isîhiya sapî sisaiwîhiye, maatisaihî amî sahî nga ainahiyîhiyaatîtîwî, amî wapa maipîhapaapî pîwîha samîhetî owehiyaatîtîtaatîwo. Aiwî sahî maipîhapa wapa owehiyaatî Autaahaatîhomî manyinyaatîtîtaatîwo. Amî sahî isîhiya apîpaahî maipîhiya suhîrî maasapîho ainîjîhîpîpaamatiyahiyaamî otîhatîhî bindawaayopo. Bindawaawî sahî gaahaiwa

Autaahaatihomihireti kiyohiwaiwaaraahi
sahi kiya asihatinditihimohiyihiyai
kaumbwaatami sisahaamataiwitaa
kiyaamiheti niwusaatawaayopo.

¹⁶ Sahi piwaha akaaha ishiyai
asiyaimatitaatwihandi numwitandaha
katiwunjawiki maasi sahi naitaatwaahi nepise
undwi nunyawaayopo. Isi ami sahi sikireti
kaimi nuwise, ami Kiraisiho japhi nasonihura
nini sapi tihaapaindi maarititi sandi nisi
otipipati anditati napamati kiyohipati nehi
yatitipihati kiyataamaayo, akipipa nimaatahati
kiyataayo, ndi maarititaano. Aindi ami
nini tusatipititi juhitohtihandami akipipa
ninihimatiti naitaano.

¹⁷ Nini jihura napiti Autaahaatihomi piwaha
kasatonihisahi Kiraisihopi gwunyaawaayopo.
Aiwisandi sahi kopigwunyaahohitihandi
wapa nandapa kohasipihonga biyati
waamainjotihapaamataiwiautaahaatihoi komi
otipipati kawiwigaarehandi nunyawaayopo. Isi
ami nngisangi ishiya niwisaihi napotaati nisi
jitipati sahi gaarehandi nunyohitihandami
tiwatihaiti nuhaamataataahi gaare, ndi
maarititi ami sangisatisangi waati mitaahi
maaritito.

¹⁸ Isi ami sangisangi maaritwi ami nngisawi
maasi waati tisaitwi maaritwise.

Timoteyi Epaprotaitaasiyaapitahaare

¹⁹ Nngisi Awaisiho Jisaasiho satati, “Kinyi
ishiya Piripaihiyaapi Timotehoai natipusoase,”
ndonaahi koai neti nandusoasitandi gwinyaat
jatataayo. Koai nini nandusoasisanhi

sangisaap̄hī nasat̄i noaipat̄i K̄raisihop̄i
ḡwunyaap̄i gaahaiwa kaiw̄i bimoh̄iwaiwa
mmonat̄i net̄i atisat̄i nesisat̄i kandon̄hī n̄in̄i
sap̄i t̄ihaapaind̄i maarit̄tando.

20 Is̄ihiya sap̄i p̄hit̄w̄i nitan̄w̄i gisun-
yaap̄ihiya usa n̄ngisaw̄i kimb̄hī w̄ind̄i
b̄imimow̄i neh̄i Timotehohis̄i am̄i neh̄i
koaisaah̄hī net̄i nandusoaaيسان̄hī ko
sangisenda nap̄t̄aise. Iyataat̄i so Timoteho
nisatiyat̄i n̄in̄i sangis̄i nap̄t̄i jasondand̄i waat̄i
p̄h̄ind̄i nitand̄i gw̄inyaahopatamatiyat̄i sap̄i
waat̄i nitanat̄i p̄hit̄at̄i gw̄inyaapenahore.

21 O am̄i is̄ihiya usaah̄i ot̄ip̄ipat̄i
neh̄i sawanaam̄ihatapaah̄hī maarit̄w̄i
kiyawaahand̄i kand̄i Jisas̄i K̄raisihom̄i ot̄ip̄ipat̄i
w̄ind̄i kamaiw̄ihiyaah̄his̄o.

22 Timoteho sopaah̄i sah̄i aim̄i ko utaaho
siyat̄i setahoe, t̄w̄i mmon̄w̄i gw̄inyaap̄ihiyaate.
Ko met̄iho wo kom̄i sap̄ihoais̄i and̄it̄w̄iwat̄i
ot̄ip̄ipat̄i kiyausepaat̄i kaipatamatiyat̄i n̄ngisaha
maas̄i Autaahaat̄ihop̄i P̄iw̄iha Gaaha wan̄iha
Jisas̄i K̄raisihop̄it̄iha awusaahaayo. Timoteho
siyat̄i Autaahaat̄ihom̄i ot̄ip̄ipat̄i n̄ngisat̄i
maas̄i kaind̄ihandap̄i sah̄i aim̄i mmon̄w̄i
gw̄inyaap̄ihiyaate.

23 Timotehoai sah̄i bimoh̄ip̄ip̄ihap̄i nandusoaa-
يسان̄hī nap̄t̄aise. Is̄i am̄i n̄in̄i j̄h̄i gw̄inyaat̄i
mmondaano, gaman̄iho n̄ngis̄i wip̄n̄iso ndo.
Saind̄i mmon̄t̄i kaindosat̄i Timotehoai sap̄i ket̄i
nandusaas̄ito.

24 Aih̄i am̄i nisangi saind̄i gw̄inyaataayo.
Awais̄iho n̄ngis̄i sandat̄i, 'k̄inȳi Piripaihiyai
iwinjaita numwe,' ndat̄i net̄i n̄tatamanat̄i

natanoaasonihi nini keti napiti sangi jainjaitando.

²⁵ Epap̄rotaitaasiho sam̄ maahomwaan̄ nesi n̄ngisenda nap̄itand̄ sah̄ jih̄ namihan̄wi natiwusaasawaayopo. Aiw̄ nini nenoaah̄tohip̄pa sah̄ koai nunyauhi ko nesisati n̄ngisi naninyataise. Aih̄ ko nasati naninyati n̄ngisati maasi bindata Autaahaat̄hom̄ ot̄ip̄ipati kiyataise. Iyati ami ko nisatiyati Kiraisihop̄ gw̄wunyaas̄t̄handa t̄it̄hi nisi nais̄ho akohore. Ko nis̄hihoan̄ and̄titati bitonda Kiraisihom̄ pw̄s̄ip̄ yaipati is̄wati tunnat̄ yahwinj̄hoematati is̄hiya p̄w̄ha akaahai nep̄ tip̄nd̄wi ip̄h̄atiw̄maitaat̄wiyohiȳhiyai p̄w̄ha wihoan̄ha kaundataase. Isi nini koaisi nga japihi kom̄hiyaatangisenda nandusoaaasisanihi nap̄itaise.

²⁶ Iyataati sah̄ Piripaihiyaat̄ kop̄ timb̄pa ap̄ipaahi aungwohand̄ nese, t̄wi aimi atiw̄ newaayopo. Aih̄ ami ko Epap̄rotaitaasihoaisangi nis̄hiya nisi timb̄paapi aimi atisow̄ keti nisi aunah̄pata nis̄hiyai winjaita nutaano, tati waati gw̄nyaataise.

²⁷ Sand̄ ko timb̄pa awaimb̄pa nese tot̄imand̄ t̄it̄hi akaahe. Ko aimi napw̄totahoai Autaahaat̄ho kop̄ maar̄ho as̄piyati ami nisapisangi maar̄ho as̄piyati koaisi komi timb̄pa nemwati ami nisi maar̄ho as̄p̄aind̄ maar̄ho t̄indati naanjanitand̄hand̄ nen̄mataise.

²⁸ Isi nini koaisi sangisenda japihi nandusoas̄itand̄ wat̄ip̄ind̄ gw̄nyaataayo. Isi nini

sapɪ pɪhɪndɪ wɪndɪ ɡɪmunyaati, amɪ naanɪhaiwa
yiyatɪmwɪ wɪndɪ namaitandɪ gaasi koai nandu-
soasitaano, amɪ notɪ sangisɪ jainjahonɪhɪ sahɪ
koai usonawaawɪ sahɪ kopɪ nga maarititaatiwo.

²⁹ Isɪ nɪnɪ koai nandusoaaasisanɪhɪ japɪhɪ
nasatɪ jainjahonɪhɪ koai, nga japɪhɪ nasapaise
Awaisihomɪ otɪpɪpatɪ naimbɪ kaimbɪmapo,
undɪwɪ ikwirɪ ahowiwɪse. Utaaho siyahosɪ
maaritɪwɪ koai nepɪ autaahemapɪse.

³⁰ Epapɪrotaitaasiho Awaisihomɪ
otɪpɪpataatɪhɪ timbɪpa netɪ maanɪhɪ
napotaise. Iyatɪ ko otɪpɪpatɪ sawahopɪhatapɪ
wɪndɪ ɡɪmunyapɪmenatɪ Awaisihomɪ
otɪpɪpatapɪmainjɪhɪ nɪnɪ kaanɪhɪ bimonɪhɪ,
amɪ sahɪ nɪngisɪ andɪtɪnɪpɪ otɪpɪpatɪ
ususaanɪ nɪnawɪpɪhɪ kaitɪhaahatɪ sahɪ
nɪngisɪ kaiwɪnepaapɪ kaitɪhatɪ, amɪ sahɪ koai
nunyohɪpatɪ samɪ aunahɪpatɪ netɪ ko nɪngisatɪ
maasi kiyataise. Kiyatɪ maasi bindɪhaawɪ ko
timbɪpa naanɪhandɪ netaise.

3

Utaaho Kiraisihopɪ ɡɪwunyaasɪho
Komɪ ɡɪwunyaasɪtɪhandaahɪ Noaipatɪ
Tɪtɪhoematataise

¹ Nɪnɪ nisɪ pɪwɪha katɪmɪ nasohɪha
owematɪ amɪ nɪnɪ sangɪ sandɪ kasatataato.
Nisɪ naisɪhiyaatɪ nisataiwɪ Kiraisihopɪ
ɡɪwunyaahohiyɪhiyaate. Sahɪ Awaisɪhoaisawɪ
aimɪ tɪmaamaitɪwɪ aimɪ komɪhiyaatisɪ, amɪ
sahɪ kopɪ nasisoari kiyaatɪnɪhɪ maaritɪmɪ
nuwɪse. Pɪwɪha aimɪ kasatohɪha jɪhaatɪ
gaasi kasatitaano, amɪ sahɪ sawanaatɪ isɪhiya

isihiyaisi piwaha nehaha katiwunjohiyihiyaapi nga jatiniwi bimitaatiwihandapo.

² Isihiya Judaahiyaamihireti japepihiriwi api paahi titihimetati maipihaiwa kiyohiyihiyaapi sahi baiwi jatiniwi bitosawise, ami kiya suhiri api paahi maipihiramataiwihiyaaso. Siya isiya Judaahiyaamihireti japepihiriwi kinyi aimi noaipapi Kiraisihomihonimatitaapaahi kinyi ambipati namandipape, tiwi watipitiwimapihiyaare.*

³ Kiya satiwi, “Nyahi ambipati namandipataahiyaanis Autaahaatihomihiyaane,” tiwi watipitiwimapihiyaare. O ami nyahih Kiraisihopi gwunyaahotihandaahi aimi noaipawaati titihi akitinhi Isiraherihyaani nyami ambipati akiti yamathi nyami maarihoatih aimi namandipataahiyaanimatihaayo. Iyaati Autaahaatihomi Itipihogaaho nyangi neti anditinyiwati ginyunyaasih Autaahaatihopi aunihihiri kataati gaapundaati ami Kiraisihomi ambipati niwimaahaayo. Isihiya kiyaami ambipati nehi yamaati namandipatohitihandi kiyaisi api paahi akitinhi windi maawitatananitaise. Isi nyahi kandapi piwaha waati piwaataati pihitaati gwinyaitihaawimaahe. Owetise.

⁴ Ami nisangi ninisi nisi ambipati namandipandi kiyohitihandapi nga tihaapaitihati kati owe. Ami kandit ninisi baindari bimitandit ningsisi

* **3:2:** Usihiyaami ambipatami atitati namaupwi ahoapi nupwi nemawaayopo jihura Autaahaatihoga Abiraahamihoi kaundih kaih, ami Isiraherihiya Autaahaatihomi ishiyaane undiwi usaisi nunjitaatiwi kiyohirihireti kaiwo.

windi nga maanitatamanitaise. Isihiya kiyaami ambipati nehi yamaati tiwatahaati namandipatotihandapi tahaapaiwi genanohiyahiyai nini nusatipahaathonine.

⁵ Nisangisi ami saindihonine. Nisinaati nanimoti bimihisi asisaha ikwiri naasairitihisi wirami mairima sananihi nisi ambipati nanimandipapihonine. Iyataati ami nisangi isihiya Isiraherhiyaamihonini Isiraherhonini akohonine. Aindi ami nini jitiipati Benjaminihomihatetapi namoyaatiwinaasohiyahiyaamihetapi noaipatihonine. Iyataati ami nini titihisi Ipiruhonini piwaha Ipiruha piwandihonine. Ami nisi niyisi apiyaisangi Ipiruhasanyurisi piwaha Ipiruha piwaatimihanyure. Nini titihisi Judaahiyaamihetapi noaipatihonine. Isi nini jihisi Judaahiyaami winihapipa saiwa wapa simemhimaati nahataapa titihisi japepihiritisi isitisi asoya kiyohiwaiwa kaindisi japepihiritisi kiretapi noaipati Parisihonimandihonine.

⁶ Aindi nini winihapipa saiwa baindisi atindisi netisi gwinyaati anditindisi titihisi nga nahataapa japepihiritihonine. Saindisi isihiya Kiraisihopisi giwunyaahohiyahiyaisisi netisi nusopasasitisi titihonine. Siyonthisi isihiya ningisisi nisonawaawi Porihosi winihapipa titihisi japepihiratisi Autaahaathomisi ndihetisi gaahatisi kiyataise, tiwihonine.

⁷ Jihura nini saindisi gwinyaataayo, nini kimaiwa kiyohiwimaiwaaraahi anditinihonihisi nini noaipati gaahoninitito, ndisi gwinyaataayo. Aihisi ami wani kimura kaiwaisisi ahosumwati

pohipaindi+mati saindi gwinyaataayo. Kaiwa wapa akipipaamaahe, nehi kaiwai nehihaiwa bototi ahopa daatipatipatamatiyahaiwe, ndi gwinyaataayo. Nini winihapipa Judaahiyaami anitindi isiti nisi maariho kapeti ahiyati japepih+rataataahi Jisaasiho nisingisi nitatamanati japihi nanimaitandi ami nisi maipihaiwa nenimaitandi nisapi napwindihandapi windi gimunyaati, ami koai niwipiminjitaanihe, ndi gwinyaataayo. Aindi ami nini sandi nehi Kiraisihopaahaindi koai niwipinjitando kopimainjithi nini jihura winihapipa japepih+riti Judaahiyaanamihireti kiyohipipa nahataapa awindi nawiho nisihetapi nihirinjihomataindi kapaanihi namamataayo, ndi wani+sangi taati gwinyaataayo.

⁸ Nini jithi kaindi japepih+roh+waiwaisaahithi ahosumwati pohipaindi+mataamaayo. Ami wapa nahataapaisi nehihaiwe ndi gwinyaati ahosumwati namataayo, ami nisi Awaisiho Kiraisi Jisaasihoaisaahithi usoniti niwipaati koaisatititandihandi sandi apipaahi awaindihanditihohi. O ami Jisaasihopi so nisi Awaisihoe, ndi gwinyaati kopaahiyataati nini nyahi Judaahiyaanam winihapipa titihi watipindi japepih+riti jithi kiyohiwaiwa saiwa wani nini saindi nehi yatitipihaiwa bototi ahopa daatipatipatamatiyahaiwaaso ndi namataayo, ami Kiraisiho nisingisi nanisapuwati nanimaasihopaahaindi nehi komi otip+patihithi kawindi koaisaahithi niwipinjitando.

⁹ Saindi namatosati nini apipaahi komihoninindi Jisaasihoaisati koninithi

maasi bimitando. Ninì wani noaipati komi ndiheti Autaahaatìhoaisati tìtìhonìndaayo. Ami sandi ninì asoyaami wìnhapìpa napaitìtì japepìhìrataati kandaahi ninì noaipati gaahonìtì tìtìhìhonìndaamaayo. Owetise. Ninì nisi Jisasi Kìraisìhopì ko nisi maipìhandaatìhapì japìhì nanìmaasìhoe, ndì gwìnyaahotìhanda Autaahaatìho nìngisì netì tìtìhonenìmasìhì, ami ninì komi ndiheti noaipati gaahonìtì tìtìhìhonìnimatataayo.

¹⁰ Ninì saindi Jisaasihoaisati maasi tìmaamaitìtì watìpìtìtandì gwìnyaataayo. Aindì ami komi watìpìhanda japìhì nepasìtìhandapì gwìnunyaatìtande. Aindì ami Jisaasiho komi otìpìpatì kaimì naihì isìhiya pohìpìwiwì yaawìhaiwa nunyawì tiwauhì napwìpatamataindì koai nìwìpinjatì komi otìpìpatì kaisanìhì isìhiya nusaihì kaindì napwìtandì gwìnyaatì kiyataayo.

¹¹ Aindì ami ninì saindi gwìnyaataayo. Jisaasihoai tiwauhì napwìhì ami Autaahaatìho ahowimati japìhì numwaasìtìhandisì, ami nisangi komi otìpìpatapìndìwì nusaihì napwìsanìhì Autaahaatìho ahonimati japìhì nanìmaahonìhì nepaito, ndì gwìnyaataayo.

Porìho Komi Otìpìpatì Owemaitandì Naupwasìtìhandapìhaare

¹² Saiwa aimì katohìwìmaiwaamataindì ninì aimì noaipati Kìraisìhomìhamwaanì gaahonìndì Kìraisìhopì gwìnunyaatataise, ndì kasatataamaato. Owetise. Ninì nehì saindi kandaato, jìhì Jisaasiho nìngisì nanìmahanatì nanìmaatì gaahonenìmatì

kiyonihî mmonihohirihîrî kîretî japepîhirîwî kaiwîse. Iyataati isihîya usa aimî nyahî kiyohîrîhîretî nepî japepîhirîwîhiyai sahî baiwî mwîtipisawî iwinjapî mmonîwî nepî kiya kaiwî bimohîrîhîretî sangisangisî kaiwî daiwî bitosawîse.

18 Nînî kaindîsasohîrîhîrî kîretî baiwî japepîhirîtaatiwî nînî aimî jîhura napîtî pîhîndî kasato. Aihî amî wanisangi kwîtipatî tîmîhaihî kwîtipataasinî jîhaatî kasatataato. Isihîya usa taahiyîhiya sapîhî nyahî Kîraisîhopî gîwunyaahohiyîhiyaanamî otîhatîhî yahiya bindawaayopo, kiyaamî kiyohîrîhîretî wipaiwî kaiwîhiyo. Isiya siya Kîraisîho ipî tîtîhî atawîhatetî napwindîhandapîha pîwîhai ahosumwapî kaamî tiworisaimatîwî wirî asîretî gwînyaapî kaiwîhiye.

19 Isihîya siya maapî yapîpatambî maipîhaiwaapaahîhî gwînyamapîhiye. Aiwî amî kiyaamî ambîpatamî maari-tîrîhîretî maipîhaiwa kaitaatîwî apîpaahî maaritîwîmapîhiye. Aiwî amî kiya wiwa mapîpaisahaiwa kiyawaahandî kandî kaiwaapî mawîtandîhandî owetihî siyahaayo, tîwî maaritîwî kirîwîpatî tîwaapatîwî katîwîhiye. Isî isiya siya yaawîhandî awaindîhandî nepî aunahîpatî maipîhata sisîhaapîhî nuwî bimîtaatîwîhiye.

20 O amî nyahîhî nyamî aunahîpatî apîpaahatî yamîhapataatîhî ahînyondaise. Amî siyaa-matiyaatî wîndî kamaitîhaawo. Amî katî nyamî aunahîpatî yamîhapataatîhapîho nyangi japîhî nanyamaasîho Awaisîho Jisasî Kîraisîho japîhî

nasati nanyamaasi mihaati yamihapataatihapi
naitandi napitaihi nyahi andititaati watipitaati
jatihaayo.

²¹ Isi ko Jisaasiho komi watipihaiwa
komi yundanyihaisati nasataati ambipati
kati wipetihati wanhati watipihati
windi namwaapwitihaahati ko sawahomi
ambipatamatiyahati nanyamitaise. Iyati ko
Jisaasiho komi watipihandaahi nahataapa
neti komi otitihemati nahataapai nga osamati
jatitaise.

4

*Maarho Naasohitanihi Gaahireti
Gwinyaawaati Maaritithaawo*

¹ Nisi naisihiyaati nisataiwiti Kiraasihopi
giwunyaahohiyihiyaate, ninisi sangisi nisi
maarho nasanyataayo. Aindi ninisi sangisi napiti
jasondandi gwinyaati maaritataayo. Aindi ami
ninisi sapi maarititi amisi sapi tihapiyayaayoni,
amisi sahi aimisi kasatohipatamataiwiti Awaisihoai
windi namaamapi kopisi anditititwiti giwunyaapi
bitosawise.

² Ninisi sainjaahi apopipuraahi Yuhotiyaayi
Sindikeyaasangi piwaha kima sandi nasiseniti
kasatiti nusaasataayo. Sainjaahi aimisi noaipapi
Awaisihomihapuraahisi maarho naasohi
gwinyaapi timaamaitimi, amisi sainjaahi
itihitinjitihandi namihaapi gaahireti piwanimi
bimaamise.

³ Amisi ninisi kinisi nisi naisohonisi napaitarihonisi
otipipati maisihoanisi ninawipihisi kiyohihongi
nangisenataayo, amisi nisi naimbipurisi sapurisi

iwi+ataman+taapo. Kapuri ningisami maasi P+wi+ha Gaaha Wani+ha ausaambi+m+hapure. Kapuruni+ ami Kiremen+hotihi+ ami usa ningisi+ andi+inipi+ P+wi+ha Gaaha Wani+ha ausaahohiy+hiya siya kiyaami+ ambi+pati+ Autaahaat+homi+ uti+pi+ho komi is+hiya asiyaimat+taati+w+hiyaami+ ambi+pati+ jipati+pindisi+hoat+hi+ aimi+ ahusotahiyaare.*

⁴ Aih+i nini+ sangisi+ sandi+ kasatataato. Sahi Awais+hopi+ nasisoari+ kiyaat+ini+hi+ maarit+w+ise. Ami+ ji+haati+ sandi+ kasatataato. Sahi Awais+hopi+ nasisoari+ kiyaat+ini+hi+ maarit+w+ise.

⁵ Awais+ho+ japi+hi+ keti+ napitaise. Isi+ sahi+ is+hiya+ nahatiyai+ bi+pi+ napaisaati+ iwinjaawi+ nepusosawi+ bitopi+, ami+ sahi+ gaahaiwa+ kiyoh+waiwa+ kiya+ mmonda+ kiyai+ gaahati+ iparimat+w+ kawiwi+ kaiwi+ nunjawise.

⁶ Aiwi+ ami+ sahi+ wapaapi+ waati+ gw+inyamapi+ namitan+w+ ami+ nahataapa+ sahi+ owetati+ nauseti+toh+ipi+paah+ Autaahaat+hoai+ pi+waundi+w+ nunjep+ gaapundi+w+ise. Aiwi+ ami+ sahi+ nahateweti+ nasisoari+ Autaahaat+hoai+ saundi+w+, "Kiny+ gaahone+ gaare," undi+w+ise.

⁷ Sahi+ saisai+hi+ ami+ Autaahaat+homi+ maari+ho+ napaisaati+tati+ yat+hi+witindi+handi+ api+paah+ awaindi+handi+ nyahi+ gw+inyaawaati+ mmon+hot+handi+ nusati+pi+haahandisi+ kandi+ neti+ sami+ maari+ho+, ami+ am+ti+ha+ yat+hi+siwati+ napaisaatisamati+ ami+ sahi+ K+raisihoisawi+

* **4:3:** 3 Sandi+ Autaahaat+homi+ uti+pi+handat+hi+ is+hiya+ kom+hiyaimat+taati+w+ aimi+ nam+hainjaw+hiyaami+ ambi+haiwa+ jipati+pindataise (P+wi+ha Ausaimaninj+ha 3:5; 21:27).

timaamaitiwī aimī komīhiyaatisī kandi netī
jatatananati jainjatane.

8 Nisi naisīhiyaati nisataiwī Kīraisihopi
gīwunyaahohiyīhiyaate, nīnī sangisī pīwīha
kīma wa sandī kasatītandiyo. Sahī
kīmaiwaapī gwīnyaapīse: Sahī nasisoari
apīpaahī gaahapaapunī, amī wapa isīhiya
gaahape tīwī mmonīwī nepī mepī autaahe-
maitaatīwīhapaapaahīhī gwīnyaapīse. Aiwī
wapa apīpaahī akītīhapaapunī amī wapa isīhiya
autaahī nepī isīwatītaatīwīhapaapunī amī nehī
tītīhītahapaapunī amī popītīhapaapunī, amī
apīpaahī sanahīwetīhapaapunī, amī wapa
isīhiya gaahape, tīwī mmonīwī kapaahīhī
kiyohīpīpa sapaapaahīhī sahī nasisoari
nahateweti gwīnyaapīse.

9 Aiwī nīnī wapa nahataapa sahī
kaitaatīwīhapa sangisī nasisati kandīsasonīhī
mmonīwī aimī nga nepī gwīnyaahohīpīpa
amī wapa nahataapa kapaapi nīnī pīwīha
ausaati katonīhī amī sahī aimī atiwi nepī,
amī sahī ninjīhauhī nīnī kiyohīpīpa sapa
kapa nahataapa sahī nasisoari kaiwīse. Sahī
saiwa kaisaihī Autaahaatīho maarīho yatīhī
napaisaatītīndīhandamī tanyaaho, amī maarīho
napaisaatītīndīhandī nanyamisīho sangisati
maasi bimītaise.

*Porīhoai Andītīwiwītandīhapa Piripaihiya
Nīwusoasauhī Kandapī Ko Maaritatī Kiyai
Gaare Undīndīhandapīhaare*

10 Sahī nisapi nawīho nanusoasohīhopī nīnī
apīpaahī awaīndīhandī maarītī Awaisīhoai,

“Kinyi gaahone gaare,” undataato. So nawiho netaati kiya nisapi waati ginunyaawaawe, ndi maaritataayo. Sahi kiyaatinhi nisapi ginunyaawaahandi kandi ami daihira nawiho nanusoasitaatiwihira owetati niwipitih kandapi windi namaanusoaasawi ami namaaninyopo.

11 Nini sandi katotimandi ami nini nawiho owetih kandapi naumwaarindi kandaamaato. Owetise. Nini masihonya wonya isiwatiti ami taahipipa wapa isiwatataatisangi sandi kimba nisapi gaare, ndi maarititihone. Sandi ami apaapmaato. Nini mmoniti netihone, wapa taahipipaisahoninindi ami wapa nehi yahonyaisahoninindaatisangisi sapa nisapi gaare, ndi bimitandi Autaahaatho neti nanisise. Nanisisi nini nehi maaritito.

12 Ningingi siyahaiwa nanoaipasih aimi mmoniti netihone. Nini wiweti wapa owehonini apipaahi taanauhohoninindi, ami wiweti nini wapa taahipipa waati asakiyati ahinotahoninindaatisangisi nga nanhaindi bipi bimaathone. Wiweti nini nandandihapa nga tisaitati ahotih nandi ami wiweti nini nandandihapa apipaahi owetih nehi japai kiya janimasihandi kandi bipi bindataayo. Ami nini wiweti nandapa kahapaamapipa waati nini nandandihamwaanji nusatiphaati noaipati ahotati, ami nini nandapa ami wapa nini nandi isiwatiti ahotitandihapa apipaahi yatihitatu nausetitatu windi gaametise. Saimainjhandi nini bipi nisi maarho yatih ipatisandi wititi bimitandi nahataapaathapi aimi mmoniti

netihonine.

13 N'ngisi nahataapa noaipasipipa nga nini neti ami kaito, ami Kiraisiho komi watipihanda n'ngisi anditiniwahosi anditinihonihohi.

14 Ami sahi nisapi gaahati kaiwi ginunyaapi n'ngisi apipaahi naananihi bimonihura anditiniwitandihapa aimi mmoniwini nanusoasawaayopo.

15 Sahi Piripaihiyaati aimi mmoniwinihiyaate. Nini jhi wuwanihura napiti namasati sapihhi Pihaha Gaaha Waniha ausaahonihohi. Aindi ami kapihhi Masetoniyaahanda namasi wiwaaraahapi niyonihi, ami nehi sahihi Kiraisihomi isihyaati n'ngisi nawihohi wapa anditiniwati nitatamanitandihapa naninyawaayopo.

16 Nini aunahipati awaipati (taunihandi) Tesaronaikaahanda bindataati nawihohi wapa nisi ambipati nitatamanitandihapa owetihhi nitandihhi bimonihhi sahi wonji taahiwaiwaara jinjapihhi nawihohi naninyawaayopo.

17 Sahi n'ngisi ambipatapihapa wapa naninyami nutaatiwi kandaamaato. Sahi sami gaahati kaiwi iparimatotihanda waati nga kaimi naisaihi ami sangi kandapi gaahandi wihoaanhandi Autaahaatihohi kasisati nasamitandihandapi kandaato.

18 Ami sahi nisihapa wapa japihi nanimitaatiwi nanewaawaahi nini kapa nahataapa aimi nga kamwaanji netaayo. Aindi ami kapaami tiwatihati wapa autaahi waati wamaanji netaayo. Aindi aimi nahataapa neti nini gandaayo, ami sahi wapa nawihohi Epaiprotaitaasihoai nanunyohipipa aimi ne-

sisan+miho. Sapa sahi n+ngisi naninyoh+piimba
 Autaahaat+hoai dipuman+tandi nandapa
 kohas+piho wapa nga waamainjot+hapa is+hiya
 ti+hwi Autaahaat+hoai nunyoh+patamataiwi
 nunyauhi sami gaarehandi nunyoh+pi+paapi ko
 komi ndi+maahomwaan+ noaipas+hi sapi waati
 maaritati netaise.

¹⁹ Sahi saiwi kiyawaawaahi nyami
 Ap+ho Autaahaat+ho Kiraisihom+hetapi
 komi is+hiyaanangi nanyam+tand+hapa
 ap+paahi gaahapa nyapi nanyam+hainj+pi+pa
 kahapaamapi+pa asaketahosi sahi wapaapi
 nenoaah+toh+pi+pa kapa waati tisaah+wati
 sangisi nasam+taise ami sahi aimi noaipapi
 Kiraisihom+hiyaatiso.

²⁰ Isi ami Autaahaat+ho ami nyami Ap+hoai,
 kinyi gaahone gaare, undati asisi nahateweti
 nasisoari jinjap+hi komi amb+pati awaipati
 ni+wimaawaati mepi autaahewaumwait+haawo.
 Akite!

²¹ Sahi Autaahaat+hom+ is+hiyaati nisataiwi
 Kiraisihopi g+wunyaahohiy+hiyaati sap+hi bi-
 mohiy+hiyaati Piripaihiyaatangisi ipot+ha nin+
 ip+h+rete, satataato. Iyon+hi ami nisi nais+hiya
 n+ngisi and+tinipi kimb+hi maasi ot+pi+pati kiy-
 ohiy+hiyaisangi sangisi sasatiwi, "Nais+hiyaate
 ip+h+rete," satawaatopo.

²² Aih+ ami is+hiya usa awais+ho j+ho
 Sisaaho Rom+handa bindata nahataap+pi+hi
 jatis+hom+ ot+pi+pati kiyohiy+hiya Kiraisihopi
 g+wunyaap+hiyaasi kiyaisangisi sangisi sasatiwi,
 "Nais+hiyaate ip+h+rete," satawaatopo.

²³ Nin+ sapi nyami Awais+ho Jisasi Kiraisihoai

pɪwaundɪtɪ nunjenɪtɪ gaapundataayo, amɪ ko
sangisɪ jatatamanatɪ gaahatɪ kasisonɪhɪ sahɪ nga
baiwɪ bimɪtaatɪwo.

Autahaatihomi Piwaha Gaaha Wanaha
The New Testament in the Angaataha language of
Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Angaataha long Niugini
copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Angaataha

Translation by: PNG Bible Translation Association

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0. You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-11-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 28 Dec 2024 from source files dated 31 Aug 2023
b83b4d2c-30be-5f11-8fb0-fa04e4808bad